

Wat moeten we als CDA met de maatschappelijke ontwikkelingen aan?

Bestuur 15 febr.

Inleiding.

Door de opwarming van de aarde die men wijt aan de ontwikkeling van economieën en bevolkingsgroei, verandert het klimaat. Daardoor is er uitputting van bodemschatten en luchtvervuiling. **Het lijkt zeker dat de wereld een klimaatprobleem heeft. Het is duidelijk, en soms al wettelijk, juridisch en beleidsmatig vastgelegd, dat er actie ondernomen moet worden.** Brummen is ook verplicht om waar mogelijk en gewenst “klimaat” maatregelen te nemen. Denk bijv. aan duurzame groene energie opwek in de gemeente. Afspraken in R.S.G. verband.

Voor het (plaatselijke) CDA geldt dat ze al ongeveer 10-jaar bezig is om aandacht te vragen voor natuur en milieu schade, door bijv. bedrijfsmatige projecten. (denk aan MER onderzoek) Nu zien we dat klimaatverandering een steeds groter stempel drukt op leefomstandigheden (bijv. aan grote overstromingen) en daarmee op overlevingskansen van mensen. Kortom we willen klimaat en daarmee natuur en milieu, in onze meningsvorming sterk mee laten wegen. Dat zien we al terug in onze verkiezingsprogramma's vanaf ongeveer 2014. In het verkiezingsprogramma 2022-2026 staat nu onder meer:

“Het CDA vindt dat de gemeente moet handelen vanuit een duurzame instelling, met een creatieve en behulpzame grondhouding. Ze is daarbij dienstverlenend naar inwoners en ondernemers. In de besluitvorming draagt ze zo veel mogelijk bij aan het bereiken van de klimaatdoelstellingen. Dat is volgens het CDA onze maatschappelijke taak in duurzaamheid; een taak die wordt uitgevoerd met een ambitie die past bij de financiële en organisatorische mogelijkheden.”^{1, 2}

Klimaatmaatregelen zijn gemeengoed geworden. Hun eventuele **negatieve uitwerking op leven en welzijn moeten we duidelijk in kaart brengen en het kind niet met het badwater wegspoelen.**

We leven momenteel in een turbulente wereld. Er zijn behalve het klimaat meer ontwikkelingen gaande die sterk ingrijpen op de manier van samenleven en werken. Kijk in Nederland maar naar de plek waar fabrieken staan (denk aan TATA-Steel). En als we kijken naar de verkeersintensiteit (vlieg- auto-schepenverkeer), het grondstof en watergebruik van sommige bedrijfsmatige industrieën (staal, papier, chemie). Zelfs bevolkingsdichtheid, infrastructuur, digitale hulpmiddelen en toepassingen daarvan vragen steeds meer aandacht. Er is bevolkingsgroei wereldwijd, maar krimp van Nederlandse geboorten. Daardoor en de heersende vergrijzingsgolf hebben we een tekort aan arbeiders. De rol van de sociale media is veranderd. *Berichtgeving* is vaak ook massa *beïnvloeding* met alle kwalijke gevolgen van dien. Kortom er wordt gesproken over crisisachtige situaties.

---

¹ Anderzijds zien we ook dat pogingen om CO2 en CH4 (broeikasgassen) te elimineren (denk aan het porthos-project in Rotterdam) door de rechter worden gecancelled. Maar dat ter zijde.

² Zie ook de “speerpunten” in ons verkiezingsprogramma.

We vinden, dat de inrichting van ons **kleine, zeer dicht bevolkte land**, te veel is overgelaten aan de **markt** (denk bijv. aan opkoopschandaal van stikstofrechten door Schiphol, zie later), behalen van grote winsten **van bedrijven** met exportoverschotten op de betalingsbalans. En talloze **op zichzelf staande krachten**, die ons zo maar overvallen.(natuurschade, asielinstream , volksverhuizingen gevolg van de annexatiepolitiek met oorlog op grote schaal door Rusland(door Poetin misleidend “operatie “genoemd), de komst van zeer grote mega data-stations, de komst van de wolf, etc.)De vraag is: **zijn de maatschappelijke organisaties, bedrijven etc. die ten grondslag liggen aan de gegroeide samenleving(en) nog opportuun? Zijn ze terecht geïnstitutionaliseerd, of moeten ze vervangen worden? (Anders gezegd, welke stenen van de “kathedraal”- zie onder II-, het mooie gebouw Nederland , dat we samen hebben gebouwd, moeten weg?) En zo ja, hoe dan wel? En welke komen er voor in de plaats? Daarbij geldt ook dat als er daarvoor tijdelijk meer centrale aansturing (het Rijk) nodig is dan moet dat maar.**

I-Rol van het CDA in het algemeen, als plaatselijke politieke vereniging, in relatie tot de gekozen CDA- fractieleden.

Er doen zich in de gemeente Brummen ,ook als gevolg van politieke beleidsmaatregelen op Provinciaal, Landelijk en Europees niveau, een aantal problemen voor. Die m.b.t. Klimaat, en daarmee samenhangend Stikstof, Energie opwekking, Verduurzaming Industrie, Besparing energie en Isolatie van woningen en gebouwen. Ook die m.b.t. Geopolitiek, Grondstoffen en Veiligheid. De oplossingen ervan kunnen potentieel ingrijpende veranderingen in de lokale instituten, waaronder woningbouw, en bedrijven met zich meebrengen. En daardoor direct op **levensomstandigheden en welzijn van mensen en groepen van mensen ter plekke**. Dat betekent dat de politiek in Brummen, ook nog van besluiten van hogere politieke gremia, de bestuurlijke ,fysieke, sociale en de **menselijke repercussies** voor de kiezen krijgt(denk ook aan behuizing Oekraïners en woningbouw in het algemeen). Hoe moet de CDA -fractie daarop reageren? Het bestuur heeft zich op het standpunt gesteld, dat de leden, de fractieleden en de fractieondersteuners er baat bij en recht op hebben dat het bestuur op hoofdpunten vertelt wat hun ideeën zijn over enkele politieke vraagstukken. Hoe komen we daarachter en hoe pakken we dit op als bestuur? De procedure aanpak is : de voorzitter stelt een notitie op, het voltallige bestuur doet aanvullingen, opmerkingen, kanttekeningen. Daarna wordt het met de fractievoorzitter besproken. Dan krijgen alle leden het. DOEL: We bereiken zo dat CDA-breed , communicerend erover, een visie ontstaat over aanpak en oplossing van de problemen. Ieder in zijn eigen rol. **Let wel: de fractie is daar niet perse aan gebonden. Het zal mogelijk blijken dat er voor elk probleem ook andere invalshoeken zijn aan te dragen. De fractie heeft haar eigen verantwoordelijkheid. Een aantal problemen worden benoemd.**

II-Veronderstellingen en uitgangspunten.

Motto: “Naar onze mening gaat het er bij het CDA in dit kader primair om dat de samenleving zo ingericht wordt, dat er **toekomst perspectief voor mensen is om in Nederland, dus ook op het platte land. Dat is, zelf voldoende (gezins-³)inkomen verdienen om te kunnen leven met hun kinderen. Waarbij ook aandacht is voor levensomstandigheden(woningen, onderwijs, zorg ,veiligheid) en leefbaarheid, zodat ze zich thuis voelen in de gemeente. Dat is de nooit voltooide “kathedraal “waar we aan bouwen, onze droom, die staat boven het eigen belang.**

---

³ https://image.s7.sfmtc-content.com/lib/fe8d137375610c7e7d/m/6/ad4468cf-f61d-4584-8268-3dffc4bb48b8.pdf?utm_source=brief&utm_medium=email&utm_campaign=22_HILDE Gezinsvisie CDA. Hilde Palland. 2 e Kamer CDA.

Daarom zijn inkomens omstandigheden, zorg- en welzijn primair. En verder: waarden oriëntatie op respect, fatsoen, gelijkwaardigheid van allen en eerbied voor cultuur en ontstaan van Nederland. Bij het politieke handelen, als er keuzes moeten worden gemaakt, vragen we ons af: Welke (hoek)steen van de kathedraal moet ver- of (af)gebouwd worden? Wat is een nieuwe steen? De grondbeginselen (gespreide) verantwoordelijkheid, recht en rechtvaardigheid, solidariteit en rentmeesterschap zijn dan doorslaggevend. Een zorgvuldige afweging waarbij heldere, op eerlijke (zo mogelijk op deugdelijke wijze gevonden) cijfers van voor en nadelen, zijn daarbij noodzakelijk". Het gaat **niet** in de eerste plaats om bedrijven en ondernemingen, winst, reizen, geld, goede baan, natuur of etc. Natuurlijk zijn wel banen bij bedrijven, kantoren, overheden, etc. van belang om inkomen te verwerven. Dan kunnen bedrijven en instellingen de maatschappelijke taak vervullen om de economie te laten draaien en kunnen ze welvaart en welzijn bevorderen. Dat zijn middelen. Natuurlijk zijn modellen nodig ter kwantificering, maar kapitaal rendement en maximale winst zijn niet maatgevend. Bij besluitvorming voor beleid, vindt het CDA het harmoniemodel zeer belangrijk. Tenslotte, we moeten aandachtspunten voor beleid-(aanpassingen)als fractie daadwerkelijk actief in de raad inbrengen.

III- Concretisering: toepasbaar binnen het **raadsgebeuren**. Vervolgens IV- Enige andere **nationale** zorgpunten.(blz. 6 en volgende)

We gaan enige problemen die, naar wij denken, de Brummense Raad als uitvloeisel van bovenstaande (speciaal op het terrein van klimaat, natuur en milieu), voor de kiezen krijgt, stuk voor stuk bezien en kort iets over de aanpak zeggen. Daarbij is de hoofdindeling:

A-Gemeente, B-Provincie en C-Landelijk. Let op, we kunnen natuurlijk beslist niet bijv. de naam of een concreet geval bij de kop nemen. Het gaat om min of meer grofmazige beschrijvingen. De Fractie is vervolgens verder aan zet.

A Besluit op bord Gemeente(raad)(1t/m 5).

Problemen	Aard van de problematiek	Enige aandachtspunten ter zake	Richting aanpak
1- <u>Algemeen</u> . Het CDA en met name de fractie is er attent op dat niet klakkeloos klimaatbeleid wordt uitgevoerd. Voldoende afweging . Burgers attent maken op gevolgen maatregelen.	Vraag is dan: is het in het algemeen belang? En ook: wat zijn de gevolgen voor de mens? dus bijv. qua werkgelegenheid, inkomen etc....	Waar nodig, zijn er voldoende (kwantitatief te verifiëren) afwegingen gemaakt? Zie ook tweede kolom hiervoor.	Toekomst perspectief voor mensen en hun gezinnen, zie boven, is ijkpunt. Denk aan coöperatieve verbanden. Samenwerken ook van boeren en coöperaties. Fractie: benoem zelf acties!
2-Klimaat maatregelen gemeente zelf. <u>Opwek groene energie</u> .(zon, wind) Eventueel kernenergie . Waarschijnlijk onmisbaar.	Plek waar zonneakkers en windmolens komen. Afspraken in RSD(stedendriehoek)-verband m.b.t. hoeveelheden. Is er wel voldoende netcapaciteit? Laat men daar voor zorgen! Twijfel over onmisbaarheid kernenergie. Basiscapaciteit circa 35 % is nodig.	Het vinden van draagvlak via adequate inspraak. Zonneparken alleen op van nature niet vruchtbare grond . Voor windmolens gelden landelijke afstandsnormen, etc. Belangrijk. Draagvlak voor kernenergie ook nodig.	Algemeen: draagvlak nodig. Bijzonder: Participatie burgers in financiering. Direct betrekken van omwonenden. Grond eigendom van boer/ andere eigenaar. Omgevingsfonds nodig en medefinanciering aan buurthuis of dergelijke. Kernenergie: rol overheid.

Problemen	Aard van de problematiek	Enige aandachtspunten ter zake	Richting aanpak
3-Klimaat Investerings in onder meer zonnepanelen op overheidsgebouwen , parkeerplaatsen, etc. en isolatie.	Toestemming raad. Financiering? College zorgt voor inzichtelijke gegevens en afweging. Heeft voorbeeldfunctie.	Zie hierboven.(financiering? Goede afweging met ander beleid. Denk aan Zorg en Welzijn, Wegen, Wonen.Centrumplannen.	Afweging Fractie.
4-ISDE- Uitvoering van overheidsmaatregelen in deze.	Investeringssubsidie maatregelen voor de burgers.	Voldoende capabele bemensing en deugdelijke communicatie?	Gewoon: uitvoering. Fractie controleert.
6 Wijkverwarming???	Van het gas af is het credo, in 2050	Geen CV -gas meer en geen gas gestookt fornuis. Wat daarvoor in de plaats?	Bestuur: ze merkt dat er nu nog geen of weinig door het College aan gedaan wordt. Actie fractie.

B Besluit op bord Provincie/gemeente. Met name stikstof.

<p>1-Stikstof probleem. Agrarische sector. Er worden chemische verbindingen van stikstof uitgestoten die schadelijk zijn. Stikstofoxiden (NO_x,) en ammoniak (NH₃). De concentratie ervan in de lucht is hoog Er slaat veel neer.(Ammoniak, landbouw) Depositie(neerslag) bij natuurgebieden vooral is te hoog. Biodiversiteit daar neemt af.</p> <p>De stikstof problematiek speelt breed. Niet alleen in de agrarische sector. Bijv. ook het Verkeer.</p> <p>2-Stikstofprobleem: Bedrijven. Het gaat hier vooral om NOx</p> <p>3- Stikstof uit buienland!</p>	<p>Boeren, bedrijven, etc. stoten teveel stikstof uit. Schadelijk o.a. voor bepaalde natuur. Ook is biodiversiteit nodig. Probleem in de uitvoering is ook, dat niet alle boeren een vergunning hebben. De aard van de vergunning is niet altijd duidelijk. Gevolg: de totale hoeveelheid aan vergunningen is niet bekend . Vorm coöperaties van boeren om de problemen, en de energiebehoeften en overschotten te managen.</p> <p>Ook de grote bedrijven moeten door het RIJK aangeschreven worden. Hier gaat het vooral om Raffinaderijen, maar ook vuilverbranding en papierindustrie.</p>	<p>De overheid heeft in haar beleidsnotitie staan dat in 2030 de stikstof problematiek moet zijn opgelost. Wettelijk is dat bepaald op 2035. Als aanpak heeft de overheid bepaald dat de provincie met een uitvoeringsplan moet komen (dit voorjaar/zomer) voor de agrariër. De nationale politiek moet weer samen optrekken met de samenleving en het platte land. Dat betekent een realistisch stikstof beleid. De boer moet de samenhang met de natuur kunnen waarmaken. Rijksoverheid moet bescherming bieden voor de boeren en de gemeenschappen. Niet het platteland met andere problemen opzadelen. En ook niet voortdurend beknibben op vruchtbare grond.</p>	<p>Bestuur zegt: Minder stikstof en meer biodiversiteit betekent: EXTENSIVERING voor de boer. - Oplossingen in de richting van uitkopen van boeren die dat willen. -Pasmelders honoreren. -Concrete plannen voor hen die willen voldoen aan de wettelijke eisen. Zo mogelijk al uiterlijk in 2030. Grond moet juridisch in eigendom blijven van de boeren die willen. Dus niet naar de staat . Extensivering betekent vaak: meer natuur erbij, maar in eigendom en beheer van de boer. NB: uitkoop van boeren door NV Schiphol is tegen-wettelijk!!</p>
--	--	---	---

C Uitvoering landelijk beleid met gevolgen voor de Gemeente. Al of niet in relatie tot klimaat/natuur en milieu zaken.

Problemen	Aard van de problematiek	Enige aandachtspunten ter zake	Richting aanpak
<p>1-<u>Druk komt er bijv. op bedrijven</u> Papierindustrie Eerbeek. Broeikas gas(CO2 en CH4) uitstoot en stikstofoxiden(NOx)</p> <p>2-<u>Verduurzaming industrie(</u> bedrijven) is nodig. Let op: wilde verhalen gaan daarbij op. Bijv. Olieraffinage moet weg zegt men. Argument: we rijden straks toch allemaal elektrisch. Antwoord: Veel te snel door de bocht. a-Raffinage bedrijven doen dat voor groot deel voor de Export. Niet weggagen dus, dan gaan ze naar elders. Helpt niet voor klimaat b-Er geldt in Europa een goed stelsel CO2 besparing. Het ETS. ETS brengt de emissies tot 0 (door beprijzen van uitstoot)</p>	<p>Vb. Eerbeek: Deze bedrijven stoten behalve stikstof, ook veel CO2 en CH4 uit(Broeikas gas) Daarnaast verbruiken ze veel water van de Veluwe. En: Intensieve verkeersbewegingen.</p>	<p>Er spelen:</p> <p>1- Vermindering van verkeersbewegingen. 2- Vermindering van en recycling van grondwater uit de Veluwe. 3- Vermindering van Broeikasgassen en stikstof. 4- Zo mogelijk andere grondstoffen gebruiken en ander methode voor bereiding van papier. Andere natuurlijke grondstoffen. Zie de link. https://paperwise.eu/over- paperwise/</p>	<p>De fractie heeft concrete plannen om mensen die direct en indirect bij de papierindustrie betrokken zijn , te mobiliseren en te informeren wat er mogelijk staat te gebeuren. (Andere fabricage wijze.? Voldoen aan eisen t.a.v. broeikasgas uitstoot? Sluiting ?) Ook de politieke besluitvorming erop te wijzen dat het nodig is eventuele nadelige gevolgen voor werk en inkomen van mensen te kwantificeren. Bestuur: pas een besluit nemen indien alternatieven zijn doorgenomen, gecommuniceerd en er door de fractie op basis van zo veel mogelijk kwantitatieve informatie kan worden gekozen op basis van de CDA-zienswijze en uitgangspunten..</p>
<p>3-<u>Diverse bedrijven stoten stikstof</u> uit. Denk ook aan het vliegverkeer.</p>	<p>Schiphol, veel uitstoot NOx. Verder, vuilverbranders en het verkeer en raffinaderijen.</p>	<p>Soms zijn ze onmisbaar. Besluitvorming daarover bij de landelijke politiek.</p>	<p><u>Bestuur: ook daar moeten we</u> <u>ingrijpen. Door de Centrale</u> <u>Overheid wel te verstaan.(plan)</u></p>

IV- Enige andere **nationale** zorgpunten.

A-Oorlogsvoering.

Rusland heeft laten zien dat we nog altijd leven in een wereld waar **oorlogen** niet weg zijn. De meest gruwelijke misdaad tegen de mensheid is daar onder het mom van een “operatie” op grote schaal actueel geworden. Het is een vorm van **machtsdenken**: zij vinden dat ze zo maar Oekraïne, een zelfstandige

natie, door middel van **oorlogsvoering** kunnen innemen. Dat mag nooit gebeuren !!!!. Het is bijna middeleeuws Geopolitiek denken. Het laat tegelijk zien dat we leven in een maatschappij, waarin het van belang is dat economische machtsblokken , waarvan we dachten dat ook de EU er zo een is? , zich onvoldoende – althans de EU - bewust waren dat het van belang is dat ze in ieder geval de bewoners kunnen voorzien van de **primaire levensbehoeften**, met name voedsel maar ook(kern) energie.!

B-Nederland in de EU, agrarisch sterk.

Problemen	Aard van de problematiek	Enige aandachtspunten ter zake	Richting aanpak voor Rijks bestuur.
<p><u>1-Nederland en Geopolitiek.</u> Nederland is lid van de EU. Steeds meer zaken worden in een besluitvormingsproces met EU ministers en/of presidenten beslist. Maar de EU is geopolitiek gezien zwak. Essentiele grondstoffen, energie en voedsel zijn niet sterk in de landen vertegenwoordigd. Financieringen, handel en dienstverlening sterker. Relatief in verhouding tot oppervlakte veel inwoners(450 miljoen) Nederland is zeer dicht bevolkt. Ze behoort tot de 5 landen met de hoogste bevolkingsdichtheid in EU. Waar wonen ze ? Of komen te wonen? Zie Studie 2^e Kamerfractie CDA. (pag.7) Zie ook “de ruit ”van Alkemade” op pagina 8 (let op kleur rood)</p>	<p>Sinds de afschuwelijke inval van Rusland in Oekraïne, zijn we wakker geschud! Rusland is enorm groot en in aanzienlijke mate zelfvoorzienend op bijna alle economische gebieden. Duitsland is dat veel te laat duidelijk geworden. Europa – met Duitsland - , wordt nu daarmee geconfronteerd. Het ergste is, ze wordt via de afhankelijkheid van Russische energie gechanteerd en ligt aan het infuus van agressor Rusland. <u>EU zou zich wel op technologie en processing van noodzakelijke grondstoffen kunnen richten.</u> <u>Dat moet dan heel snel via investeringen gebeuren.</u> Meer centrale (Rijk en EU) energie verantwoordelijkheid nodig.!!</p>	<p>Voor Nederland geldt onder meer dat ze ervoor moet zorgen haar natuurlijke sterke kwaliteit, de agrarische(landbouw) sector, het natuurlijk kapitaal, en de natuurbeheer functie van de boer te behouden. Daarmee verbonden de voedselvoorziening en de recreatieve functie van het gebied. <u>Dat maakt haar sterk.</u> Bovendien wordt de agrarische kennis in Nederland alom erkend en als exportproduct gewaardeerd. Kortom, de zelfvoorzienende functie van de landbouw voor Nederland is een belangrijk beginsel. <u>Wat kan/moet Nederland doen?</u> We kijken naar Economie, Bevolking, en Woningbouw Pag. 9 in relatie tot pag. 7 en 8.</p>	<p>Nederland is in totaal ongeveer 4,1 miljoen hectare groot. Inclusief de inpolderingen.(CBS 2020) Het agrarische deel is iets minder dan de helft. Er wordt al lange tijd aan het agrarisch areaal in Nederland geknabbeld. Ten onrechte. Elk jaar wordt gemiddeld 6 á 7.000 ha landbouw -grond omgezet in andere vormen van bodemgebruik. Denk aan woonlocaties, bedrijfsterreinen, wegen, nieuwe natuur(bron: PBL en RIVM) . Dat is een bedreiging van het sectorgebied. De agrarische oppervlakte is sinds1980 met ca.0,3 miljoen hectare afgenomen.(CBS, juni 2020). Het Rijk is aan bod om dat verder te voorkomen. (Minister Ruimtelijke Ordening lijkt belangrijk.)</p>

C-Nederland ,één samenleving.??????⁴

⁴ Deze opmerkingen zijn ontleend aan: <https://www.cda.nl/actueel/nieuws/speech-pieter>

*“Het geheim van een gelukkig leven, gaat volgens het CDA niet over rijkdom of roem. **Het geheim ligt in goede relaties met de mensen om ons heen. Met familieleden, vrienden en de gemeenschap waarin we leven.** Ondanks alle verschillen in Nederland waren we met elkaar één samenleving.*

Maar de laatste jaren zijn er (te grote)verschillen ontstaan. De omgekeerde vlaggen langs de snelweg. De onrust in Ter Apel en Tubbergen. De rellen in Den Haag en Amsterdam na de wedstrijden van Marokko. Het zijn uitingen van een langer sluimerende onvrede. Johan Remkes benoemde de wanhoop in de ogen van heel redelijke mensen toen hij met de boeren had gesproken in het kader van de stikstof problematiek. Hij sprak schande van de manier waarop de culturele voorhoede sprak over het platteland. We waren een veelkleurig en tolerant land. Waar zitten de te grote verschillen en wat zijn de oorzaken?:

*1-. De eerste is de trek naar de grote stad. Dit zien we sinds de jaren tachtig. Steeds meer een vertrek van **hoogopgeleiden uit de regio**. Eerst kwamen de yuppies, daarna de creatieve ondernemers en startups. Jongeren die hun dorp verlaten om te gaan studeren. Ze blijven in de Randstad wonen voor hun carrière. Ouderen en lager opgeleiden blijven achter in de regio, waar minder werk is en steeds minder voorzieningen.*

*2- Waar zat de economische groei? Er springen **5 verstedelijkte regio's** uit: o.a. De financiële en zakelijke dienstverlening op de Zuid-As(Amsterdam). Verder, den Haag, Rotterdam, Utrecht en de “brainport” Eindhoven. Deze 5 zijn goed voor de helft van ons inkomen.⁵ En deze trend lijkt zich voort te zetten. Dat deze groei gepaard gaat met problemen voor de regio's die kampen met krimp is vrij evident. Maar ook in de groeisteden beginnen de nadelen steeds zichtbaarder te worden. Vooral de middenklasse daar vraagt zich steeds vaker af of ze niet richting platteland moet verhuizen.(zie nadelen hieronder)*

*3-.Dertig jaar lang was het beleid erop gericht de winnaars eruit te pikken in plaats van de verliezers te ondersteunen. En immigratie nam fors toe.(pag.7) We investeerden waar het druk was, het werd nog drukker met als gevolg nauwelijks oog voor waar het leger werd. In die zin zijn de doorgeschoten neoliberale tendensen geen natuurverschijnsel, maar zitten er keuzes achter die in het verleden zijn gemaakt. De **nadelen** gaan knellen.*

Waar zitten die?

*a- Denk aan de **onbetaalbaarheid van woningen**. Waar is wonen het duurst? In Pekela koop je nog voor 2 ton een huis. In Amsterdam is de gemiddelde verkoopprijs 5,5 ton. In Blaricum ligt het gemiddelde boven het miljoen. Die onbetaalbaarheid leidt tot het wegtrekken van de middenklasse. Zie waar het leraren tekort het hardst toeslaat: in de grote steden. Huizen zijn onbetaalbaar en op scholen in moeilijke wijken is het werk veel zwaarder. Het is dan niet gek dat er het meest gebouwd wordt op de plekken waar de druk het hoogst is. Hier zie je dat de grootste aantallen woningen worden gebouwd in **dezelfde gebieden waar de meeste economische** groei verwacht wordt en de druk op de woningmarkt het hoogst. Bouwen op de plekken waar de druk het hoogst is, zou je zeggen. Maar die plekken zijn al zo vol en druk dat er hele nieuwe problemen ontstaan.*

*b-Denk aan **hitte stress**. Maar ook sociaal levert de druk van de **prestatiesamenleving** en de **drukte in de grote steden** schadelijke gevolgen op. In de Randstad wordt vaker een beroep op ADHD medicijnen gedaan omdat er kennelijk meer drukke kinderen zijn, of er minder goed mee omgegaan wordt. De negatieve gevolgen van een land uit balans zijn aan de andere kant van de inkomensstreep sowieso evident. En daarmee ook pijnlijker.*

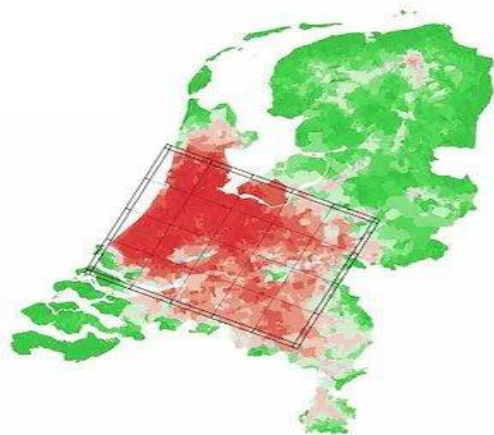
*c-**Achterstanden in de regio**, armoede. Buslijnen worden geschrapt en andere verbindingen zijn er onvoldoende. In de top 20 van gemeenten met de meeste **energiearmoede staan dertien** gemeenten uit Groningen. Het **streekziekenhuis** moet dicht, of het **lerarentekort** is zo groot is dat de **school een dag dicht***

---

⁵ Zie Ruit van Alkemade op pag.8

gaat, terwijl de kinderen in deze wijk meer dan anderen goed onderwijs nodig hebben. Het gevoel dat Nederland vooral een goed land is, voor mensen die het al goed hebben. Daarnaast zien we in de grote steden zelf dus ook groeiende ongelijkheid tussen de goede wijken en minder goede wijken. Het is de optelsom van ongelijkheden die maakt dat mensen afhaken, het gevoel krijgen dat de politiek er niet voor hen is.

Het gebied waar het goed gaat is groter dan de Randstad. Voormalig Rijksbouwmeester **Floris van Alkemade noemt dit midden-land** en laat zien in welk gebied er echt veel banen te vinden zijn. “ Veel banen, en veel bevolking (50 %) vinden we in deze Ruit van van Alkemade. Tegelijk zien we “het platteland (in groen.) Het gaat dus om het gebied van de Randstad t/m de lijn Arnhem-Nijmegen en verder zuidwestelijk tot ongeveer België aan toe.

De Ruit van Floris van Alkemade.

Onze indruk is: Rijksoverheid moet bescherming bieden voor de boeren en de gemeenschappen. Niet het **platteland met andere problemen opzadelen**. Elk jaar wordt er, zoals gezegd, gemiddeld zo'n 6.000 ha landbouwgrond omgezet in andere vormen van bodemgebruik. Denk aan woonlocaties, bedrijfsterreinen, wegen en ook al nieuwe natuur(bron: PBL en RIVM). Dat betekent dus een bedreiging van het areaal van de sector. De totale agrarische oppervlakte is sinds 1980 met ongeveer **0,3 miljoen hectare** afgenomen.(CBS, juni 2020). **Een belangrijk deel van de grond is van nature vruchtbaar.!** **Dat moeten we echt niet verkwanselen. Vruchtbaar land (bijv. Flevopolder) bestemmen voor woningbouw is onverstandig en onverantwoord.** Zorg eerder voor goede verbindingen, buurthuizen, zorg, etc.in het platte land ,en eventuele echt noodzakelijke kernen daar naar toe.

Westerlingen wennen moeilijk aan het platte land. Ze willen te vaak veranderingen op het platte land richting hun levensstijl in het westen.

D- Waar moeten we naartoe met Nederland?

Die vraag is echt niet zo makkelijk te beantwoorden. Bovendien liggen de problemen eigenlijk niet ter beantwoording voor aan de gemeenten, en de gemeentepolitiek. Maar in ieder geval zullen ze denklijk wel de gemeentepolitiek gaan beïnvloeden. Dat concluderen we uit wat we hiervoor al hebben

waargenomen: De woon- en werk regio's dijen uit, daardoor wordt het platteland steeds wat kleiner qua oppervlak. **Nederland is al een zeer dicht bevolkt land.** Kijk maar naar landen als bijv. Duitsland, Frankrijk, Italië, Spanje en de Oost-Europese landen. Ze hebben een veel geringere bevolkingsdichtheid.

We zullen proberen om mede uit de ter beschikking staande gegevens op internet enige voorzichtige tendensen op te sporen op de gebieden: *Economische groei, Bevolking en Woningbouw*. Daaruit voorzichtig concluderen wat ons als CDA dan te doen staat. Ook de kennis uit voorgaande teksten uit blz.1 tot en met 8. We hanteren weer de schema's als voorgaand.

D-1 Economische groei.

Problemen	Aard van de problematiek	Enige aandachtspunten ter zake	Richting aanpak.
Bruto Binnenlands Product. <u>Inflatie aanbod gestuurd.</u>	Groei ? Daling inflatie naar 6-7%. Nauwelijks groei van reële product. Huizenprijzen eerder dalen dan stijgen. Energie blijft duur.	We verwachten geen financiële hulp van Rijk voor gemeenten	Fractie: recht gedaan aan II zie hierboven-blz. 2, Motto CDA? En Gemeentefinanciën?
Arbeidsmarkt. <u>Niet in evenwicht.</u>	Aantal werkzoekenden in de niet-klimaat gerelateerde bedrijven zal eerder stijgen dan dalen. Lonen zullen stijgen met 4 -5%. Krapte op de markt voor klimaat gerelateerde bedrijvigheid. Stijging lonen en winsten!	We verwachten voor de ambtelijke bezetting bij gemeente <i>eerder problemen, dan een ruime markt.</i>	Attentie Fractie
Bedrijven/overheid. Waarschijnlijk, door o.a. klimaatmaatregelen, <u>meer sturing centrale overheid.</u>	We verwachten eerder een daling dan stijging van de bedrijvigheid. (denk aan Tata, chemie, papier?) Bedrijfsinvesteringen zullen dalen. Klimaat gerelateerde stijgen. Zie boven. De Verduurzaming zet door. Financiën: Overheid bespaart op andere noodzakelijke uitgaven. Ook stijging schuldquote.	De gemeente Brummen zal gezien de College/ Raadsbezetting inzetten op groen. Overige beleidsvelden relatief weinig aandacht. De <i>Centrale overheid mag op "klimaat" wel wat meer beslissing bevoegdheid hebben.</i> Structurele dekking via vermogens lasten .	Er zijn acties - voorgenomen beslissingen – van de gemeente die wellicht pijn doen voor andere beleidsvelden. Fractie: moet daarop bedacht zijn en de afwegingen in deze maken.

D2- Bevolking(s) samenstelling.

<p>Asiel en Migratie. “De huidige bevolkingsgroei van Nederland: niet vol te houden, niet te huisvesten en is potentieel ontwrichtend. De Jonge in een interview met het ND. Jaarlijkse groei met een stad als Zoetermeer kan niet. De spankracht van Nederland wordt overvraagd. ⁶</p>	<p>Het migratie -saldo (meer dan 100.000 mensen per jaar) is niet vol te houden en moet “heel veel” omlaag”. Volgens het CBS is Nederland de afgelopen 10 jaar met één miljoen mensen gegroeid naar nu bijna 18 miljoen mensen.⁷</p>	<p>De Jonge wijst erop dat er in het regeerakkoord is afgesproken dat er een “beleidsmatig richtgetal “moet komen voor migratie en dat ook een “fundamentele herziening” van het asielbeleid moet komen zoals afgesproken.</p> <p>Niet echte vluchtelingen moeten vertrekken, en niet in de illegaliteit vluchten.</p>	<p>Hoekstra en De Jonge: hier helder en klaar. Hekken om Europa. Anders komen we er nooit uit. Er is op hoog (E.U) niveau over gesproken.(begin februari) De EU-leiders zijn er niet uit. CDA Brummen zegt. Gezien al het voorgaande lijkt de stelling: alleen ruimte in Nederland voor “echte vluchtelingen” .Strakke scheiding maken.</p>												
<p>Geboortes in Nederland De Nederlandse vrouw krijgt gemiddeld 1,54 kind.(2020). Voor een stabiele Nederlandse bevolking is een cijfer van 2,1 nodig.^{8 9}</p>	<p>Dit is een structureel probleem. Wat mogelijk gevolgen heeft voor de verdere aanpak van de werkgelegenheid en industrialisatie graad van Nederland.</p>	<p>Volgens mij wordt dit probleem geheel onderbelicht bij de partijen. Ik weet niet wat de reden is.</p>	<p>Meer profileren als gezinspartij. Zie hierboven onder II. Motto. Los van de opvatting van gelijk-(waardig) -heid van personen. Nederland en Nederlanders moeten op eigen benen staan..</p>												
<p>Problemen. Herkomst. Begin 2022 hanteert CBS een <u>nieuwe indeling</u> van de bevolking naar herkomst. Het woord migratieachtergrond en Westers/niet-Westers is weg.</p>	<p>Aard van de problematiek Daarbij is de belangrijkste vraag: <u>Hoeveel inwoners zijn geboren in het buitenland?</u> Op 1/1 2023 had 26,4 % van hen een <u>migratieachtergrond</u>.</p>	<p>Enige aandachtspunten ter zake</p> <table border="1" data-bbox="1120 901 1556 1045"> <tr> <td>Cijfers: ¹⁰</td> <td>2002</td> <td>2023</td> </tr> <tr> <td>Westers</td> <td>8,7 %</td> <td>11,2%</td> </tr> <tr> <td>Niet westers</td> <td><u>9,7 %</u></td> <td><u>15,2</u></td> </tr> <tr> <td></td> <td>18,4</td> <td>26,4</td> </tr> </table>	Cijfers: ¹⁰	2002	2023	Westers	8,7 %	11,2%	Niet westers	<u>9,7 %</u>	<u>15,2</u>		18,4	26,4	<p>Richting aanpak. Ook deze cijfers liegen er niet om. Steeds meer mensen hebben moeite met de multiculturele samenstelling van de bevolking.</p>
Cijfers: ¹⁰	2002	2023													
Westers	8,7 %	11,2%													
Niet westers	<u>9,7 %</u>	<u>15,2</u>													
	18,4	26,4													

⁶ <https://www.nd.nl/nieuws/politiek/1143003/woonminister-hugo-de-jonge-deze-bevolkingsgroei-kunnen-we-niet-#closemodal>

⁷ <https://www.nd.nl/nieuws/politiek/1143003/woonminister-hugo-de-jonge-deze-bevolkingsgroei-kunnen-we-niet-#closemodal>

⁸ [https://www.nji.nl/cijfers/geboorte#:~:text=Het%20aantal%20levendgeborenen%20was%20in,voor%20de%20Statistiek%2C%202022\).](https://www.nji.nl/cijfers/geboorte#:~:text=Het%20aantal%20levendgeborenen%20was%20in,voor%20de%20Statistiek%2C%202022).)

⁹ <https://nidi.nl/demos/zorgen-over-het-vruchtbaarheidscijfer/>

¹⁰ <https://www.cbs.nl/nl-nl/dossier/dossier-asiel-migratie-en-integratie/hoeveel-mensen-met-een-migratieachtergrond-wonen-in-nederland->

D 3 Volkshuisvesting			
Problemen.	Aard van de problematiek	Enige aandachtspunten ter zake	Richting aanpak.
<p>A-Verstedelijking De verstedelijking stijgt per dag met bijna 10ha.Nederland is de afgelopen jaren in de EU relatief het meest verstedelijkt.</p>	<p>Om de bodem en ecosystemen gezond te houden werkt de EU toe naar een stop op verdere verstedelijking vanaf 2050¹². Je hoort er nauwelijks over, maar de Europese Commissie heeft voor dat jaar een doel gesteld: <i>No Net Land Take</i>, een stop op buiten stedelijk bouwen om landbouwgrond en natuurlandschap te sparen.</p>	<p>De bedoeling is om een wet in te voeren. De gedachte is om er in 2023 mee te beginnen!¹³</p> <p>Het ‘verdichten’ van steden is al een uitdaging met 900.000 woningen erbij tot 2030 .</p>	<p>Zie de ruit van van Alkemade. Eventueel een verstedelijking in het gebied van het platte land alleen door snelle verbindingen.?</p>
<p>B-Woningbouw De Jonge moet de komende zeven jaar een kleine miljoen woningen laten bouwen om het huidige huizentekort op te lossen. „Als het migratiesaldo blijft zoals het is, heb je aan 900.000 woningen in 2030 lang niet genoeg.¹¹</p>	<p>Te weinig sociale huurwoningen en ook zeer verschillend per gemeente. Statushouders zonder woningen is probleem.(ongeveer 16.000) Maar ook daklozen en mensen die uit de GGZ komen. Doorstroming is ook probleem.</p>	<p>Het kabinet wil meer zeggenschap op / over woningbouwplannen. Meer regie. Het kabinet kan te weinig problemen echt oplossen. Daarom wil ze dwingende opdrachten aan niet meewerkende gemeenten kunnen geven. En dat kan ze zie hiernaast.</p>	<p>De Jonge wil een nieuwe woningwet. Rijksoverheid kan gemeenten wel activeren om via <u>bestemmingsplanwijzigingen bouwlocaties aan wijzen</u>¹⁴</p>

¹¹ <https://open.overheid.nl/documenten/ronl-defd8326-9e56-4ac3-9db1-895ec832a59d/pdf>

¹² <https://www.nrc.nl/nieuws/2023/01/03/hoe-ziet-nederland-eruit-in-2050-niemand-die-het-weet->

¹³ Zie 11

¹⁴ <https://www.binnenlandsbestuur.nl/ruimte-en-milieu/eind-aan-vrijblijvendheid-bouwambities>